

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 6572/2/2015

SENTINȚA CIVILĂ NR.1005
ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 23 MARTIE 2016
CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE – AMER JABRE
GREFIER - GEORGETA POSTEA

Pe rol fiind soluționarea acțiunii în contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Alexie Mihai, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)”.

Dezbaterile orale au avut loc în ședința publică din data 09.03.2016, fiind consemnate în cuprinsul încheierii de la aceea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea cauzei pentru data de 23.03.2016, când a pronunțat prezenta sentință,

C U R T E A,

Prin cererea înregistrată pe rolul Curtii de Apel București-sectia a VIII-a în data de 28.10.2015, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecata pe paratul Alexie Mihai, solicitând instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța, să dispună:

1.Constatarea calitatii paratului de lucrator al Securitatii.

În fapt, reclamantul a afirmat următoarele:

Prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, se solicita verificarea în ceea ce îl privește pe domnul ALEXIE Mihai, în calitate de deținător al titlului de luptător pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989.

Având în vedere prevederile art. 3 lit. z) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1634/07.07.2014, domnul ALEXIE Mihai a fost recrutat pentru încadrarea informativă a turiștilor străini care vizitau stațiunea Căciulata. A semnat un Angajament la data de 25.04.1986, preluând numele conspirativ „ȘTEFĂNESCU”.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizarea de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Se retine astfel, Nota informativă referitoare la furnizată la data de 13.12.1988, semnată olograf de pârât cu numele conspirativ „ȘTEFĂNESCU”:

–„Sursa vă informează că astăzi, 13.12.1988 dimineață, în timp ce predam tura la locul de muncă a venit și fostul barman care, după ce s-a certat puțin cu

cumnata sa, ospătărița a afirmat față de sursă că dacă știa ce i se va întâmpla la întoarcerea din Germania, ar fi rămas acolo. Afirmă de asemenea, că va face tot posibilul și poate peste doi ani va pleca din nou în străinătate pentru a demonstra de ce este el în stare.”,(R 396437, vol. 2, f. 12);

Este evident că, în perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații.

Urmare a celor informate de pârât, se propune de către ofițerul superior să se facă „adresă la formațiunea pașapoarte” (R 396437, vol. 2, f. 12). Acest fapt însemna o avizare negativă la o eventuală solicitare de a pleca în străinătate.

O altă categorie de note se referă la ascultarea postului de radio interzis <Europa Liberă> de către câțiva muncitori. Astfel, la data de 28.03.1989, pârâtul informează:

– „Sursa vă informează că în ziua de 23./24.03.1989 la Popas Seaca, au venit pentru a serba ziua de naștere a unuia dintre colegi, vreo 6-7 muncitori ce deservește draglina de pe Olt în aval de Popas. Aveau la ei un casetofon și după ce au consumat diferite băuturi alcoolice, la un moment dat au înlocuit caseta cu muzică ce o ascultau cu o altă casetă pe care o aveau înregistrat de la Postul de radio Europa Liberă un fel de <colind> satiric referitor la cel mai înalt demnitar român.”, (R 396437, vol. 2, f. 6);

După furnizarea materialului prezentat, i se trasează ca sarcină pârâtului „să încerce să-l identifice pe cel ce are caseta” (R 396437, vol. 2, f. 6v).

Domnul ALEXIE MIHAI revine la data de 07.04.1989 cu o nouă notă în care precizează următoarele:

– „Sursa vă informează că în conformitate cu sarcinile primite, a căutat să identifice pe acela dintre muncitori de la Draglina de la Seaca ce a avut casetofonul și caseta despre care s-a relatat într-o notă mai anterioară. Ca urmare, sursa a stabilit că cel ce a adus pe cei 6 muncitori la restaurant este – șef echipă, a cărui soție este recepționeră în stațiunea Olănești. Cumnatul acestuia, pe nume, este plecat de aproximativ trei ani la muncă în Libia.”, (R 396437, vol. 2, f. 7);

Ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise și, mai ales, apelarea la ajutorul acestora, în special a postului de radio „Europa Liberă”, constituia un act de sfidare a regimului. Actele protestatare erau împiedicate cu toate mijloacele (reținerea din circuit a corespondenței), astfel, ajutorul delatorilor era extrem de util în situații de acest gen. Este notorie împrejurarea că emisiunile acestor posturi de radio erau bruiate de autoritățile comuniste datorită faptului că au reprezentat pentru români, dacă nu singurele, atunci principalele surse obiective de informații. Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiatul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestor posturi. În consecință, furnizarea unor asemenea informații se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Se poate concluziona că, furnizarea unor asemenea informații se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate de pârât, organele de securitate au propus anchetarea celor 6 muncitori și avertizarea lor (R 396437, vol. 2, f. 7)

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la

viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință. Raportat la îndeplinirea acestei de-a doua condiții, arătăm că, în prezenta cauză, nu numai că este împlinită, ci este chiar depășită. Astfel, potrivit însemnărilor ofițerilor pe marginea Notelor Informative, pe baza informațiilor denunțate de către pârât, aceștia au dispus măsuri precum cele anterior citate. Astfel, raportat la cele descrise anterior, standardul impus de legiuitor pentru constatarea calității de colaborator al Securității a fost nu numai îndeplinit, ci și depășit. Încălcarea drepturilor enunțate nu este numai potențială, ci este efectivă, datorită efectelor produse ca urmare a furnizării informațiilor citate anterior.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul ALEXIE Mihai au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, reclamantul a invocat: art. 3 lit. z), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Paratul Alexie Mihai a depus intampinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată, afirmând următoarele:

O.U.G. nr. 24/2008 este actul normativ prin care s-a instituit o condamnare a regimului totalitar comunist prin deconspirarea lucrătorilor de Securitate și a colaboratorilor acestora, apreciat ca fiind una dintre componentele majore ale perpetuării regimului comunist ca societate totalitară. Din semnificația dată de legiuitor termenului de 'colaborator al Securității', rezulta condițiile legale obligatorii care trebuie îndeplinite pentru a atrage aceasta calitate.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, pentru a se aprecia asupra calității de colaborator al Securității, trebuie îndeplinite, cumulativ, două condiții:

- Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;
- Informațiile furnizate să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

Numai îndeplinirea cumulativă a tuturor acestor condiții poate să atragă stabilirea calității de colaborator al Securității.

În privința Notelor Informative date, nu sunt îndeplinite niciuna dintre cele două condiții.

Astfel, raportat la Nota Informativă referitoare la FURNIZATA ÎN DATA DE 13.12.1988, reclamanta afirmă că "intenția de a părăsi definitiv țara" în perioada comunistă este o atitudine potrivnică regimului, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații.

Din Nota Informativă din 13.12.1988 se reține că ar fi afirmat față de sursa că "dacă știa ce i se va întâmpla la întoarcerea din Germania, ar fi rămas acolo. Afirmă de asemenea, că va face tot posibilul și poate peste doi ani va pleca din nou în străinătate pentru a demonstra de ce este el în stare."

Din Nota Informativă analizată:

- Nu rezulta intenția de a părăsi definitiv țara de către astfel ca prima condiție nu este îndeplinită;
- Rezulta că părăsise anterior țara, călătorind în Germania;
- Nu rezulta că ar fi existat repercusiuni dacă ar fi rămas în Germania sau ca astfel de repercusiuni au existat la întoarcerea în țară, astfel că cea de-a doua condiție nu este îndeplinită;

Informația din Nota Informativă a fost trunchiata, întrucât:

- A fost scoasă din context. Se poate observa din relatare că tonul domnului este unul de revoltă, acesta fiind deranjat de faptul că anterior îi fusese desfăcut contractul de muncă pentru grave motive de indisciplină;

- Instrucțiunea din subsolul notei informative, cu privire la efectuarea unei adrese la serviciul pașapoarte, nu era de natură, în sine, să îngreueze dreptul de liberă circulație a persoanei vizate, fiind nevoie ca această informație să fie coroborată și cu altele care să conducă la întreprinderea măsurii;

Cu privire la domnul actualmente stabilit în străinătate, se poate proba că acesta a părăsit țara ulterior redactării notei informative, dar s-a și întors de mai multe ori, în timpul regimului comunist, nefiindu-i niciodată îngreuită liberă circulație. Aceste aspecte se pot verifica prin proba cu martori, persoane care l-au cunoscut pe domnul și care pot proba susținerile subsemnatului.

Raportat la Nota Informativă ce se referă la ascultarea postului de radio "Europa Liberă" din data de 28.03.1989, reclamanta face mențiunea că "ascultarea posturilor de radio interzise și, mai ales, apelarea la ajutorul acestora...constituia un act de sfidare a regimului"

Trebuie precizat că nu ascultarea postului de radio "Europa Liberă" era interzisă, ci atitudinea sfidătoare la adresa regimului care s-ar fi proliferat prin intermediul emisiunilor de radio de acest gen, precum și comentarea emisiunilor și transmiterea ideilor capitaliste.

Din Nota Informativă furnizată la data de 28.03.1989 se reține că la Popas Seacă au venit pentru a serba ziua de naștere a unui coleg un număr de 6-7 muncitori care, la un moment dat, înlocuind caseta cu muzică pe care o

Din Nota de informații analizată:

- Se poate distinge cu claritate că atitudinea muncitorilor nu era sfidătoare la adresa regimului, ci festivă, având în vedere celebrarea unei zile aniversare a unui coleg, cadrul în care se desfășura această adunare, activitățile de divertisment (ascultare muzică) desfășurate;

- Nu se menționează de către sursa vreă atitudine sau acțiune potrivnică regimului comunist totalitarist, ci doar se precizează că muncitorii ascultau un "colind" satiric la adresa președintelui Nicolae Ceaușescu, cel mai probabil în spirit de amuzament, spirit care caracteriza, de altfel, întrunirea (zi aniversară, consum băuturi alcoolice, muzică, satiră)

Astfel, nici în privința acestei Note Informative nu sunt îndeplinite cele două condiții cumulative, în primul rând având în vedere că nu se face vorbire despre activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și, în al doilea rând, pentru că nu s-a vizat îngreuirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nefiind întreprinsă nici o măsură care să afecteze în mod grav aceste drepturi și libertăți.

Se precizează de către reclamanta CNSAS că la 07.04.1989 că sursa a revenit cu o altă Nota Informativă, în care precizează faptul că "cel ce a adus pe cei 6 muncitori la restaurant este George-sef echipa"- însă nu oferă informații pentru identificarea persoanei care a furnizat caseta.

Că urmare a furnizării acestor informații, s-a propus de către ofițerul operativ anchetarea celor 6 muncitori și avertizarea lor. Această măsură, însă, nu a avut loc, sursa informând, prin Nota din data de 30.05.1989 că acel casetofon era împrumutat.

Se poate observa că sursa a avut posibilitatea să afle, cu lejeritate, de la oricare dintre membri echipei de la drag li na Seacă, cine era posesorul casetei și, respectiv, proprietarul casetofonului, însă sursa nu a oferit astfel de informații, deși acest demers era unul facil.

Și acesta activitate de informare a rămas fără urmă, niciun dintre cei 7 lucrători nefiind sancționat sau abordat în vreun fel de organele de Miliție.

De altfel, din întregul material probator furnizat de către reclamanta nu pot fi identificate note informative care să întrunească cele două condiții enumerate mai sus, respectiv:

- persoana să fi furnizat informații, sub orice formă, organelor de Securitate, informații care să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;
- aceste informații furnizate să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului,

Astfel, notele informative se referă la caracterizări ale persoanelor vizate (de cele mai multe ori pozitive), precum și natura relațiilor acestor persoane cu cetățenii străini, însă nu vizează atitudini sau activități potrivnice regimului totalitar comunist.

În măsura în care fapte sau împrejurări ar putea fi apreciate de instanța de judecată ca încadrându-se în cerințele primei condiții, cea de-a doua condiție nu este, oricum, îndeplinită în nici unul dintre cazuri, datorită faptului că:

- informațiile au fost prezentate într-o manieră generală și neutră;
- informațiile sensibile au fost întodeauna prezentate într-o manieră echivocă, astfel încât să nu poată fi probate prin alte mijloace sau să fie coroborate datele furnizate cu alte surse sau martori;
- în general, identitatea persoanelor vizate a fost protejată de către petent, furnizând informații trunchiate, incomplete, fie pentru a împiedica identificarea indivizilor, fie pentru a nu putea conduce la luarea de măsuri împotriva acestora;
- prin modul lor de redactare, nu a fost vizată îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- din rapoartele ofițerilor de Securitate nu se poate stabili îndeplinirea condițiilor cerute de actul normativ,

Este adevărat că art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 nu prevede în mod expres ca rapoartele care atestă furnizarea informațiilor cu privire la atitudini potrivnice regimului comunist să menționeze expres numele persoanelor denunțate, numai că, în lipsa acestor referiri, nu se poate stabili dacă au fost încălcate, în concret, drepturile sau vizată încălcarea unor drepturi anumitor persoane.

Chiar și în cazul în care sunt furnizate informații despre activități sau atitudini potrivnice regimului comunist, datorită gradului mare de generalitate, nu este posibilă individualizarea persoanelor care au săvârșit asemenea acțiuni și astfel cea de-a doua condiție nu este îndeplinită.

În Notele Informative oferite sunt folosite sintagme de genul:

- caracterizări laudative: "este un tip serios, în general tăcut, prietenos, liniștit" Nota din 03.12.1986; "preocupată de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu" Nota din 20.05.1987;
- informații echivoce: "o femeie albă, despre care afirma că îi este soție" Nota din 10.11.1986, "cetățeanului român al cărui nume nu-l cunoaște" Nota din 18.06.1987; "un anume Popescu...Dacia 1300 culoare albă al cărui număr sursă nu si-l amintește" Nota din 28.08.1987

Mai mult decât atât, este de notorietate faptul că informațiile singulare, nesustinite de alte probe, nu erau de natură să conducă la adoptarea unor măsuri împotriva persoanelor vizate.

Or, acest aspect se confirmă chiar și în notele ofițerului de Securitate, care afirma, în Nota de analiză a activității din data de 25.01.1988 care relatează faptul că "materialele furnizate au fost folosite mai mult în verificarea altor surse". De asemenea, aportul sursei a fost apreciat ca "destul de slab" în Nota de apreciere din data de 19.02.1987. Mai departe, în nota de analiză din data de 06.11.1989, aportul sursei nu a fost pe măsura așteptărilor, sursa motivând că nu are timp.

Această atitudine a fost asumată în mod conștient de către parat, nefiind un susținător al regimului comunist totalitarist, participând activ la Revoluția din 1989, dovada și titlul de revoluționar deținut.

Astfel, informațiile oferite, în număr redus pe o perioadă de 5 ani, nu pot fi apreciate ca întrunind condițiile prevăzute la art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, neputând fi identificată o vinovăție în acțiunile paratului de natură să atragă atribuirea calității de colaborator acestuia.

În caz contrar, legiuitorul ar fi indicat expres ca toate activitățile specifice în mod evident serviciilor de securitate în perioada 1945-1989 reprezintă 'ope legis' activități ce cad sub incidența definiției prevăzute de dispozițiile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 fără a mai fi necesară examinarea fiecărui caz, a persoanelor care, deținând totuși o calitate de colaborator, au vizat suprimat și îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin deciziile nr.843/2011, nr.530/2009 și nr.1522/2011 ale Constituționale, s-a statuat că OUG nr. 24/2008 urmărește deconspirarea, prin consemnare publică, a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pentru a verifica dacă notele depuse de CNSAS în susținerea acțiunii îndeplinesc condițiile legii și din perspectiva interpretării instanței de contencios constituțional, respectiv dacă a existat vinovăție și dacă s-au încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului, instanța de fond are obligația de a analiza notele respective prin prisma și a celorlalte probe administrate în cauză, dar și prin luarea în considerare a faptelor notorii, cunoscute de o mare parte a populației și consacrate în materialele documentare, precum și prin aprecierea conținutului, în sine, al notelor.

De altfel, CCR, prin Deciziile cu nr. 899/2010, nr. 843/2011 și nr.1416/2011, care au efect obligatoriu, a statuat că instanța de judecată are sarcina de a administra și analiza întregul material depus de CNSAS, iar constatarea calității nu poate fi stabilită numai pe baza relatărilor consemnate de lucrătorii Securității.

În acest sens, instanța trebuie să uzeze de toate mijloacele procedurale pentru stabilirea adevărului.

Așadar, pentru verificarea întrunirii condițiilor legale care pot conduce la stabilirea calității de colaborator, instanța de fond are obligația de a analiza întregul material probator ce va fi administrat în cauză, nu numai notele depuse de către CNSAS.

În drept, paratul a invocat art. 205 Cod Proc. Civ.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a depus răspuns la intampinare.

În dovedirea acțiunii, s-au depus la dosar înscrisuri.

Analizând probele, instanța constată:

Din înscrisul de la fila 22, rezulta că în data de 25.04.1986, paratul Alexie Mihai, născut în data de 16.07.1961, având ocupația de barman la Hotel Oltul din cadrul Complexului Calimanești, județul Valcea, a fost recrutat de către Inspectoratul Județean de Securitate Valcea-Serviciul III, prin intermediul capitanului în calitate de informator pe problema „turism”, acesta semnând un „angajament” olograf, prin care se obliga să „sprijine în mod sincer, secret și organizat organele de securitate în rezolvarea unor sarcini legate de apărarea țării”.

În vederea punerii în executare a angajamentului de mai sus, paratul a întocmit în intervalul 1986-1989, o serie de note informative, sub numele conspirativ de „Stefanescu”, prin care realiza caracterizări profesionale și morale ale angajaților din turism cu care intra în contact și prezenta anturajul acestora cu accent pe relațiile avute cu persoane din straintate

(rude plecate în strainatate sau cetateni străini) și de asemenea, relatează despre prezenta cetățenilor străini și despre relațiile acestora cu cetățenii români (filele 49-106).

Din această serie de note informative, reclamantul a scos în evidență un grup de note care se referă la două aspecte punctuale, astfel:

În data de 13.12.1988, paratul a redactat o notă informativă prin care a adus la cunoștința ofiterului de legătură, următoarele:

„În data de 13.12.1998, în timp ce preluam tura la locul de muncă, a venit și fostul barman care după ce s-a certat puțin cu cumnata sa a afirmat față de sursă (adică față de parat) că dacă știa ce i se va întâmpla la întoarcerea din Germania ar fi rămas acolo. Afirmă de asemenea că va face tot posibilul și peste doi ani va pleca din nou în strainatate pentru a demonstra de ce este el în stare” (fila 69).

În baza acestor informații, Serviciul de Securitate a dispus emiterea unei adrese la formarea de pașapoarte.

În data de 28.03.1989, paratul a redactat o notă informativă prin care a adus la cunoștința ofiterului de legătură, următoarele:

„Sursa va informa că în ziua de 23/24.03.1989, la Popas Seacă au venit pentru a serba ziua de naștere a unuia dintre colegi, vreo 67 muncitori ce deservește draglina de pe Olt în aval de popas. Aveau la ei un casetofon și după ce au consumat diferite băuturi alcoolice la un moment dat au înlocuit caseta cu muzică ce o ascultau cu o altă casetă pe care aveau înregistrat de la postul de radio Europa Liberă un fel de „colind” satiric referitor la cel mai înalt demnitar român. Sursa a intervenit cerându-le să oprească casetofonul, lucru pe care ei l-au făcut, nu după mult timp după aceasta parasind localul. De față mai erau în afara personalului unității și doi trei bătrâni din Seacă ce consumau un pahar de vin”.

În urma acestei note, ofiterul de legătură i-a trasat sarcina paratului să identifice pe cel care avea caseta respectivă, iar conducerea Serviciului de Securitate a stabilit suplimentar că sarcina să i se pună în vedere paratului „să anunțe în timp util pentru a se putea interveni” (filele 60-61).

În vederea punerii în executare a noii sarcini, paratul a întreprins măsurile necesare și a întocmit o nouă notă informativă în data de 07.04.1989, prin care relatează următoarele:

„Sursa va informa că în conformitate cu sarcinile primite, a căutat să identifice pe acela dintre muncitorii de la draglina de la Seacă ce a avut casetofonul și caseta despre care s-a relatat într-o notă mai anterioară. Ca urmare, sursa a stabilit că cel ce a adus pe cei 6 muncitori la restaurant este „George”, șef echipă a cărui soție este recepționera în stațiunea Olanesti. Cumnatul acestuia, pe nume este plecat de aproximativ 3 ani la muncă în Llibia. Deocamdată atât a reușit sursa să stabilească”. (f.62).

În urma acestei note, ofiterul de legătură a propus anchetarea celor 6 muncitori și avertizarea acestora, însă conducerea Serviciului de Securitate a stabilit ca întâi să fie identificați și apoi, după verificări, se va hotărî.

De asemenea, s-a stabilit că organele de securitate să solicite de la „Direcția Apelor Oltului” lista muncitorilor ce deservește dragla de la Seacă, iar după identificarea celui care are caseta, vom efectua o percheziție sub acoperirea organelor de miliție, pentru descoperirea casetei”.

Paratul a întreprins în continuare măsuri pentru identificarea muncitorului care a adus casetofonul și caseta și a întocmit o nouă notă informativă în data de 30.05.1989, prin care relatează următoarele:

„Sursa va informa că în conformitate cu instrucțiunile primite, a încercat ca în discuțiile purtate cu membrii formației de lucru de la draglina din aval de popasul Seacă să afle cui aparținea casetofonul ce-l folosiseră în urma cu aproximativ o lună când serbaseră ziua colegului lor, motivul invocat a fost nevoia folositii acestuia cu ocazia unor acțiuni ce

urmau sa aiba loc la popas. Acestia au refuzat motivand ca acel casetofon nu era al lor, ci il imprumutasera de la o cunoscuta" (f.63).

In urma acestei note, ofiterul de legatura i-a trasat ca sarcina paratului sa „incerce sa afle cui apartinea casetofonul de la unul din muncitorii care au luat parte la evenimente”.

Ulterior, nu mai exista informatii cu privire la atitudinea paratului.

Analizand cele doua categorii de note informative de mai sus, instanta retine ca ele se inscriu in categoria notelor prevazute de art.2, lit.b din OUG nr.24/2008, fiind de natura sa sustina calitatea paratului de colaborator al Securitatii.

In ceea ce priveste conditia ca informatiile furnizate sa se refere la „actiuni sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist”, instanta retine:

Exprimarea, de catre un cetatean, a intentiei de a parasii tara cu scopul stabilirii in strainatate a fost considerata de conducerea regimului comunist, in special in perioada lui de final, o atitudine potrivnica acestuia, ea relevand nemulțumirea cetatenilor fata de conditiile de viata din Romania si, implicit, fata de persoanele din conducerea statului care aveau sarcina asigurarii unui nivel de trai corespunzator in tara.

Aceasta perceptie rezulta:

- atat din dorinta conducerii de stat, materializata in special prin actiunile informative ale organelor de securitate, de a cunoaste nu numai pozitia publica pe care o avea fiecare cetatean fata de nivelul de trai din tara, dar si „adevaratele intentii, adevaratele ganduri” ale cetatenilor cu privire la aceasta problema, in acest sens ei fiind verificati inclusiv prin intermediul celor mai apropiate persoane, precum membrii familiei.

- cat si din consecintele negative la care era expuse persoanele care isi exprimau intentia de a parasii tara, precum interdictia eliberarii pasaportului, influentarea acestora prin intermediul cunoscutintelor, in sensul descurajarii, avertizarea directa sau indirecta a acestora cu privire la necesitatea schimbarii atitudinii, schimbarea locului de munca etc.

Aceeasi concluzie este valabila si in ceea ce priveste ascultarea de catre cetatenii romani a posturilor straine de stiri, in special a postului de radio Europa Libera, statul roman incercand sa impiedice informarea cetatenilor cu privire la situatia sociala, economica si politica reala din tara, prin bruierea emisiilor acestui post de radio, prin cunoasterea tuturor persoanelor care ascultau acest post de radio si luarea lor in evidenta ca posibile „elemente periculoase”, prin incercarea de influentare a acestora, fie prin avertizari directe, fie prin intermediul cunoscutintelor, prin urmarirea constata a traseului profesional, a anturajului, a relatiilor acestor persoane, pentru a se stabili daca au fost influentate de emisiunile ascultate, daca le propaga, daca urmeaza sa intreprinda actiuni concrete, precum parasirea tarii, etc.

Dat fiind faptul ca supravegherea era realizata la nivel de masa, cuprinzand practic intreaga tara si vizandu-i in mod potential pe toti cetatenii romani, din toate mediile sociale si profesionale, a devenit de notorietate faptul ca atitudinile de mai sus sunt considerate de organele de stat atitudini potrivnice, generatoare de consecinte negative pentru persoanele in cauza.

In ceea ce priveste conditia ca informatiile „sa vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”, instanta retine ca ea se refere la atitudinea subiectiva a persoanei care a furnizat informatiile respective, ea trebuind sa reflecte intentia directa (a urmarit rezultatul) sau indirecta (nu a urmarit rezultatul, dar a acceptat posibilitatea producerii lui) a acesteia de a produce ingradirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

In ceea ce priveste nota referitoare la „fostul barman ” si la intentiile acestuia de a pleca in Germania, paratul sustine ca aceasta afirmatie a fost facuta de catre persoana respectiva intr-un context mai larg in care isi exprima nemulțumirea fata de desfacerea contractului sau de munca.

Chiar daca acesta ar fi fost contextul in care a fost facuta aceasta afirmatie de catre instanta retine ca nu aceasta a fost contextul in care paratul a furnizat informatia.

Astfel, se observa ca in nota sa, paratul nu face nicio referire la desfacerea contractului de munca si la eventuala nemultumire a lui legata de acest aspect, singura informatie relatata in cuprinsul notei vizand strict intentia acestuia de a pleca in Germania peste doi ani, aspect care releva faptul ca paratul a considerat ca aceasta este singura informatie care ar putea interesa organele de securitate.

Instanta retine ca singura referire la desfacerea contractului de munca al lui este facuta de ofiterul de legatura, care raporta superiorului sau faptul ca aceasta este motivul pentru care persoana in cauza „se afla in evidentele” securitatii, observandu-se ca nu se face nicio conexiune intre aceasta imprejurare si intentia domnului de a parasi Romania.

Faptul ca reclamantul a considerat ca intentia domnului de a parasi Romania reprezinta o informatie ce intereseaza organele de securitate, denota premeditarea in obtinerea de astfel de informatii si, implicit, si asumarea posibilelor consecinte negative pe care furnizarea lor le putea avea asupra persoanei in cauza.

De asemenea, in ceea ce priveste notele informative referitoare la cei 6 muncitori care au ascultat caseta cu o emisiune a a postului de radio Europa Libera, se observa caracterul premeditat selectiv al informatiilor furnizate de parat.

Astfel, desi reunirea mai multor muncitori la un restaurant pentru a serba ziua de nastere a unuia din ei, context in care s-au consumat bauturi alcoolice si s-a ascultat muzica la un casetofon, reprezenta un fapt banal in sine, totusi paratul considera relevant faptul ca la un moment dat, caseta cu muzica a fost inlocuita cu o caseta care continea inregistrarea unei „colind satiric la adresa celui mai inalt demnitar roman” si aduce la cunostinta organelor de securitate acest aspect.

Faptul ca paratul avea reprezentarea faptului ca o astfel de atitudine este interzisa este relevant si de imprejurarea ca el insusi le solicita celor 6 muncitori sa inceteze auditia acelei casete, prin oprirea casetofonului.

Se observa, de asemenea, ca paratul a apreciat necesar sa precizeze si ce alte persoane mai erau in restaurant la momentul respectiv, aratand ca in afara de angajati, mai erau 2-3 batrani din Seaca ce consumau un pahar de vin, aspect care denota ca acesta cunostea preocuparea organelor de securitate in sensul ca emisiunile postului de radio Europa Libera sa nu fie ascultate, promovate in randul populatiei.

Paratul invoca in apararea sa faptul ca nu a divulgat numele acelor muncitori nici in prima nota informativa, nici ulterior in urma sarcinilor de identificare ce i-au fost trasate de organele de securitate, sustinand ca nu au existat niciun fel de urmasi negative.

Instanta retine ca este adevarat ca paratul nu a furnizat direct numele muncitorilor, dar a furnizat toate informatiile necesare pentru a fi identificati, aratand ziua in care a avut loc serbarea, faptul ca a fost un grup de 6 muncitori, faptul ca unul din ei avea ziua de nastere in acea perioada, aratand locul de munca al acestora (draglina de la Seaca) si aratand ca seful lor de echipa se numeste „George”.

De altfel, se observa ca pe baza informatiilor furnizate de parat, organele de securitate au si dispus efectuarea unei solicitari catre Directia Apelor Oltului pentru a le comunica lista cu muncitorii de la draglina respectiva, astfel incat identificarea lor era foarte simpla.

Faptul ca paratul nu a furnizat numele respectivilor muncitori nu echivaleaza automat cu neidentificarea lor, aceasta operatiune putand fi realizata de organele de securitate si prin intermediul altor surse, prin coroborarea informatiilor, paratul nefiind singurul informator si singurul mijloc prin care se putea realiza identificarea muncitorilor si, in special, a celui care adusese caseta respectiva.

Faptul ca la un moment dat, organele de securitate nu i-au mai solicitat paratului sa-i identifice pe muncitori, ar putea fi, teoretic, consecinta faptului ca ei au fost identificati deja pe alte cai, astfel incat munca paratului in aceasta directie nu mai prezenta niciun interes.

In ceea ce priveste drepturile sau libertatile ce au fost ingradite prin furnizarea de informatii, instanta retine ca cautarea, obtinerea si furnizarea organizata de informatii despre convingerile intime ale unei persoane, despre anturajul acesteia si despre actiunile acesteia, anterioare sau viitoare, reprezinta o ingerinta in viata intima, privata si de familie a acesteia, adica intr-o libertate fundamentala a omului.

Potrivit art.12 din Declaratia Universala a Drepturilor Omului, la care Romania era parte la data faptelor, nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare in viata sa personala, in familia sa, in domiciliul lui sau in corespondenta sa. Orice persoana are dreptul la protectia legii impotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

Aceeasi prevedere se regaseste in art.17 din Pactul international privind drepturile civile si politice, la care de asemenea Romania era parte.

De asemenea, trebuie precizat ca este cu totul nerelevant pentru existenta atingerii aduse acestei libertati fundamentale, daca persoana in cauza a cunoscut sau nu faptul ca este supusa unei astfel de supravegheri, deoarece existenta unei atingeri/a unui prejudiciu reprezinta o imprejurare de fapt obiectiva, independenta de cunoasterea acelei atingeri/prejudiciu de catre persoana vatamata.

Ca atare, atingerea exista chiar si in situatia in care persoana urmarita nu a cunoscut supravegherea la care era supusa.

Un argument suplimentar in acest sens il constituie faptul ca OUG nr.24/2008 are ca scop cercetarea si sanctionarea comportamentului lucratorilor si al colaboratorilor fostei Securitati si nu pe cel al persoanelor urmarite.

Ca atare, concluzionand, fata de cele de mai sus, instanta retine ca paratul a avut calitatea de colaborator al Securitatii, in sensul propriu al OUG nr.24/2008, astfel incat actiunea urmeaza a fi admisa.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
IN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite actiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității cu sediul în București, str.Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul Alexie Mihai cu domiciliul în Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea.

Constata calitatea paratului Alexie Mihai de lucrator al Securitatii, in sensul art.2, lit.a din OUG nr.24/2008.

Cu recurs, in 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la Curtea de Apel Bucuresti-sectia a VIII-a, sub sanctiunea nulitatii.

Pronuntata in sedinta publica, azi, 23.03.2016.

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 6572/2015 se legalizează de noi.

Red.AJ- 4/2016 ȘEF

Comunicat 2 exemplare la data de

S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr. 1571/21.03.2015

în sumă de

GREFIER ȘEF

GREFIER

GEORGETA POSTEA

CONFIRM CU ORIGINALUL

10

Definitivă prin respingerea recursului ca neîntemeiat, decizia nr. 1571/21.03.2015

DOSAR NR. 6572/2015
RECJ.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR.6572/2/2015**

ÎN CHEIERE
ȘEDINȚA DIN CAMERA DE CONSILIU DE LA 27 SEPTEMBRIE 2023
CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE – AMER JABRE
GREFIER - GEORGETA POSTEA

Pe rol soluționarea cererii formulate de petentul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** privind îndreptarea de eroare materială strecurată în cuprinsul sentinței civile nr.1005 din data de 23.03.2016, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr.6572/2/2015, privind cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității**, în contradictoriu cu pârâtul **Alexie Mihai**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)”.

Fără citarea părților.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,
Curtea constată cauza în stare de judecată și o reține spre soluționare.

CURTEA,

Asupra cererii de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I.Circumstanțele cauzei. Cadrul procesual

I.1.Cererea de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București-sectia a VIII-a în data de 28.10.2015, sub numărul de dosar 6572/2/2015, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâtul Alexie Mihai, solicitând instanței să dispună:

1.Constatarea calității pârâtului de colaborator al Securității.

I.2.Sentința primei instanțe

Prin sentința civilă nr.1005 din 23 martie 2016, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Alexie Mihai și a constatat calitatea pârâtului Alexie Mihai de lucrător al Securității, în sensul art.2 lit.a) din OUG nr.24/2008.

I.3. Hotărârea instanței de recurs

Împotriva sentinței civile nr.1005 din 23 martie 2016 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a declarat recurs pârâtul Alexie Mihai.

Prin decizia civilă nr.1571/21.03.2019, Înalta Curte de Casație și Justiție-sectia de contencios administrativ și fiscal a respins recursul declarat de Alexie Mihai împotriva sentinței civile nr.1005 din 23 martie 2016 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, ca nefondat

I.4.Cererea de îndreptare a erorii materiale

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București-sectia a IX-a, în data de 08.09.2023, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat îndreptarea erorii materiale strecurate în cuprinsul dispozitivului sentinței civile nr.1005 din 23 martie 2016 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în sensul înlocuirii mențiunii privitoare la calitatea pârâtului Alexie Mihai de lucrător al Securității, cu cea de colaborator.

Reclamantul a afirmat că prin cererea de chemare în judecată ce a format obiectul respectivului dosar a solicitat constatarea calității pârâtului de colaborator al Securității, dar din eroare a instanța a menționat în dispozitiv calitatea de lucrător al Securității.

În drept, reclamantul a invocat dispozițiile art.442, alin.1 C.pr.civilă.

II. Soluția și considerentele Curții de apel

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București-sectia a VIII-a în data de 28.10.2015, sub numărul de dosar 6572/2/2015, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecata pe pârâtul Alexie Mihai, solicitând instanței să dispună constatarea calității pârâtului de colaborator al Securității.

Din eroare însă, prin sentința civilă nr.1005 din 23 martie 2016, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, admitând acțiunea, a constatat calitatea pârâtului de lucrător al Securității în sensul art.2 lit.a) din OUG nr.24/2008, în loc de calitatea de colaborator în sensul art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008.

Potrivit art.442, alin.1 C.pr.civilă, „Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale cuprinse în hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu ori la cerere”.

Reținând că cele de mai sus constituie o eroare materială, în condițiile în care întreaga motivare a hotărârii judecătorești este în sensul reținerii calității pârâtului de colaborator al Securității, curtea va dispune îndreptarea acestei erori, urmând a se menționa în cuprinsul hotărârii că reclamantul a solicitat constatarea calității pârâtului de colaborator și nu de lucrător al Securității, iar în dispozitiv că instanța a constatat calitatea de colaborator în sensul art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008 și nu de lucrător în sensul art.2 lit.a) din OUG nr.24/2008.

PENTRU ACESTE MOTIVE, IN NUMELE LEGII, DISPUNE:

Admite cererea formulată de petentul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, privind îndreptarea de eroare materială strecurată în cuprinsul sentinței civile nr.1005 din data de 23.03.2016, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr.6572/2/2015, privind cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul Alexie Mihai, cu domiciliul în Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea.

Dispune îndreptarea erorii materiale strecurate în cuprinsul sentinței civile nr.1005 din 23 martie 2016 pronunțate de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în dosarul nr.6572/2/2015, urmând a se menționa în cuprinsul hotărârii că reclamantul a solicitat constatarea calității pârâtului Alexie Mihai de colaborator și nu de lucrător al Securității, iar în dispozitiv că instanța a constatat calitatea de colaborator în sensul art.2 lit.b) din OUG nr.24/2008 și nu de lucrător în sensul art.2 lit.a) din OUG nr.24/2008.

Cu recurs, în 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la Curtea de Apel București-sectia a IX-a, sub sancțiunea nulității.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților, prin intermediul grefei instanței, în condițiile art.396, alin.2 NCPC, azi 27.09.2023.

Președinte,
Amer Jabre

Grefier
Georgeta Postea

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Contencios administrativ și fiscal

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 6572/2/2015, se legalizează de noi.

Conform cu originalul
GREFIER ȘEF
S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr. 1/10.10.2023

GREFIER ȘEF

Red. AJ - 4 ex/2023

Comunicat 2 exemplare la data de

Definitivă prin recursul la
data de 17.10.2023.